

den 12 September.

OMSTANDIG VERHAAL

Van de gebeurdnissen in SPANJE.

Zo als het zelve in den *Moniteur* van den 5 September
is bekend gemaakt.

Verligte mannen, lieden met vrye denkbeelden, en verlangende om hun land bestuurd te zien door eene Constitutie, welke de regten der Natie verzekerde, zyn zeer talryk in *Spanje*.

Dit Koninkryk bevat ook veel lieden, welke verscheiden
 toneelen der Fransche revolutie met hunne wenschen heb-
 ben vergezeld.

Het derde deel van het grondgebied is in het bezit van de wereldlijke Geestiykheid: de Monnikken, byna allen onkundig en dwazezuchtig in den hoogsten graad, oeffenen een vermogenden invloed uit op de geringe klassen des volks, welken in dieper onwetenschap in *Spanje* leven dan elders, en die onder zulk eene besturing, gedurende eene eeuw, slechts vorderingen gemaakt hebben in de bygelovigheid en ledigheid.

De opvolgende gebeurtenissen van het *Escorial* en van *Aranjuez*, die op den eerbied, aan den troon verschuldigd, een diepen indruk maakten; de samenroeping van eene juwgte te *Bayonne*, ter overweging van de gronden van eene *Constitutie*; de buitengewonen en onvoorziens gebeurtenissen op den 2 Mey te *Madrid*; alle deze zaken maakten de driften gaande en bragten de vrees en hoop tot den hoogsten top van verwagting.

De Engelfche tactie konde niet nalaten om uit dezen toestand van zaken nut te halen: dezelve was steeds zeer werkzaam en zeer vermosende in de havens en haar invloed deed zig zelfs altyd in *Madrid* gevoelen. Zy bad door de agemeene omstandigheden van het Vasteland meerder kragt gekregen, zo wel als door de opofferingen, welken die omstandigheden van den Spaanschen koophandel vorderden. Alle de kunstgrepen strekten dus om het denkbeeld te doen ontstaan, van de alliantie met *Frankryk* optegeven, om zig met *Engeland* te verbinden en deze geheime wensch had een vry aanmerkelijk deel op de gebeurtenissen van *Aranjuez* en op die er volgden.

Het meerder gedeelte der goeode en verligte lieden welke uitmaken of den adel of de hooge Geestlykheid, was bezield met eene goeden geest en betere denkkeiden; maar de party van de inquisitie en die der Monnikken, opgevoerd door de raryke agenen, welke *England in Spanje* onderhield, maakten gebruik van de onkunde en de verblindheid des volks, verleidden het door valsche gerugten, gaven de wapenen in de handen der minvermogensden en in het einde was Mey brak de opstand uit, ter zelve tyd, dat alle afschikkingen betreffelyk *Spanje* voltooid waren en dat de junte te *Boynne* vergaderde en deszelfs werkzaamheden begon.

Er werden plegtig mirakelen te *Saragofja*, te *Valladolid* te *Valencia*, te *Seville* enz., uitgeroepen: deze gochelaryn welken alleen veecht konden zyn om den Godsdienst te onteeren, en onvermogende zouden zyn by andere volken van het Vasteland, hebben op de inwoners van *Spanje* de grootste uitwerking gedaan. Op de kusten zette eene talryke party, bekend door deszelfs haat tegen *Frankryk*, e die men aanpoorde, om gemeene zaak met *Engeland* te maken, ten einde de vryheid voor haren koophandel te verkrygen, de drijften des volks aan en veinsde in de byge loovige dwalingen te deelen. De doodlyfke wanorden sproten uit deze tweefoldigheid, en berstten genoegzaam te gelykeryd uit de zuidelyke provincien van *Navarra*, *Aragon*, *Estramadura*, *Castilien*, en in de provincien van *Leon*, *Asturie* en *Galicien*.

Zy begonnen den 17 Mey in de Zuidelyke Provinciën. De Staatsraad Don *Miguel de Savedra* was kapitein - generaal van het Koningryk *Valencia*, en wilde zich verzetten tegen de oogmerken der Insurgenten, dan zyn leven werd bedreigd en hy vluchtte naar *Reguena*; maar, de Insurgenten onderrijet van zyn verblyf, gingen te hoop derwaart, maakten zich van hem meester, voerden hem naar *Valencia* en vermoordden hem by het hôtel van den Graaf van *Cerbella*, die hun vertrouwen scheen te hebben, doch wiens pogingen vrugteloos waren om den ongelukkigen te redden. Het hoofd van Don *Miguel de Savedra* werd op een pick gesteld, in alle de straten rond gedragen, en vervolgens geplaatst boven op eene pyramide, terwyl de *Marquis d'Almeida*, die met het zelfde lot bedreigd werd, het nog waartukomen.

In den eersten ryd van den opstand hadden de Insurgenten geweld, dat alle de Franschen, in het Koninkryk wonende op de Citadel gebragt en hunne Goederen verbeurd verlaard zouden worden. Eenige dagen daarna liepen zy de equipagie van een Fransch Schip, dat, door een Engelsch fregat vervolgd wordende, op de Spaansche kust eene schuilplaats had gezocht, naar de gevangenis. Den 14 Juny vermoorden zy in een nieuwen aanval van woede deze gevangenen; doch den 17 Juny klaagden de leden van de Junta die op doodstraffe gedwongen waren geweest deel aan dit Comité te nemen, door eene plegtige acte, den beweerker van deze wreedheden aan, hem aan de algemeene veroeffening overgeevende, noemende als zodanig *Balthazar Calbo*, Bedienaar der Altaren en Lid van het kapittel van *San Isidoro te Madrid*.

Te Cuenca werd de Corregidor, benevens de Intendant, in Ketenen geslagen en weggevoerd door de saamgerotte Boeren, die, eer zy vertrokken, de Huizen dezer twee eerbiedwaardige Magistrats- Personen plunderden en haare Familijen wreed mishandelden.

Te *Carthage* vermoordde het Volk den Gouverneur die langen ryd de algemeene achting had genoten.
Te *Grenada* kwam den 30. Mey de generaal *Truxillo* Gouverneur van *Mallaga*; en werd door het Volk vermoord het welk zyn lichaam door de Raaten sleepte, het in stukken hakte en daarna verbrandde.

Te Algeiras werd den 2 Juny de Franfche Conful in d
gevangenis geworpen en het muitend Volk eischte zy
Hoofd, doch de standvastigheid der ordentlyke liede
belette die nieuwe misdaad.

Te San Lucar de Barameda werd de gouverneur dier stad, een generaal door zyn rang en verdiensten uitmunrende, door het volk gemarteld.

Te *Jain* dwongen de boeren de burgers hunne huizen en eigendommen te verlaten, doodden den Corregidor en plunderden de stad.

Seville, den oproers-standaard geplant hebbende, formeerde een junta van opstand en een gedeelte der foldaten uit het camp van *Saint Roch* en van *Cádiz*, overgehaald door de groote lofby, welke de Insurgenten beloofden, voegde zich by hun, en het eerste blyk, dat zy van hunne magt gaven, was het vernemen van den graave van *Equil*, een der achtewaardigste mannen uit *Seville*, terwyl een kaptein van trokkelaars tot chef werd verkozen en de Insurgenten, bestaande uit monnikken, defteuzen en trokkelaars, trokken gewapend uit om den doortogt van *Cordoua* te bezetten.

Te *Nadix* stond het volk den 27 en 28 Mey op tegen den luitenant-generaal *Solano*, *marquis del Socorro*, welke kaptein-generaal van de provincie en gouverneur van de stad was, een man tot hier toe algemeen aanbeden; dan de Insurgenteen haalden geweren uit de casernen, en een kanon van de bolwerken, vielen op het hotel van den gouverneur aan, maakten zich van zyn persoon meester en vermoordden hem op de allerwreedste wyze.

Niet minder verfoerlikke gebeurtnissen hadden er in

de provincien van *Nayerre*, *Aragon* en *Catalonien* plaats.

Te Saragossa fustleerden de boeren den kolonel van het dragonder-regiment des Konings en drieëndertig officieren van hunne party, tegen welken zy reoolteerden, werden op de wreedste wyze vermoord.

Dezelfde haat voor alle bezag, en voor alle lieden met
publyke magt of aanzien bekleed, werkte geene mindere
wrede, gehandhaafde uit in *Estramadura* en de *Castilien*.

Te Badajoz brak de optand den 30 Mëy uit en was in een oogenblik volkomen: Het hôtel van den gouverneur, de kerk van S. Francisco werd aangevallen; de Insur-

Graaf de la Torre del Fremo, werd aangevallen, de wonden eischten opschreeuw en gewapend te worden, wanneer de gouverneur benevens de bisschop op het balkon kwamen en de meenigte vermaande tot de orde weer te keeren, doch vingte ook de doldruggen wilden naar niets hooren, zy overweldigden de wagt van het paleis, drongen in de kamer van den gouverneur, rukten er hem uit en diepten hem tot aan de paarspoort, alwaar zy hem met stokken en messen vermoorden en het naakt en bloedend lyk aan zyne vrouw vertoonden, terwijl zy het paleis plunderden.

Te Valladolid werd den 4 Juny de generaal Don Miguel Ceballos, kommandant van de genie, ingevolge van eene order van den generaal Cuesia, in de kerkers van Carbanero geworpen, dog de Insurgenten haalden er hem uit, haktten hem, op Campo Grandi, ten aanzien zyner vrouw en kinderen, in stukken, droegen zyn hoofd op een piek en verdeelden onderling de ledematen, die in zagepraal door de straten werden gesleept. Den 10 Juny. de Corregidor de

Te Talavera wilde, den 5den Juny, de Conquistador oproerigen bestraffen; dan, zy begeerden zyn hoofd en het was alleen aan moed van eenige brave lieden, dat hy het geluk te danken had, van te onrvlugten en zig te redden.

De provincien van Leon en Asturien waren te zamen 17
 1. en even bleef de rooncelen.

Te Corogno poogde de generaal *Filangieri*, den 29sten Mey, door overreding de boeren tot bedaren te brengen; dog hy zoude met een snaphaan doorfchoten zyn geworden, had een artillryer-officier zig niet voor hem geplaatst, sparende hem dus zyn leven; eger maakten de Insurgenten zig den volgende dag meester van zyn paleis en vernielden het, zyde hy

Te Ferrol werd, den 22den Juny, het huis van den lieutenant-generaal der marine, Obregon, geplunderd, en deze officier in de fabrieken van *Ispuendo* gevonden zynde, werd in de gevangenis van St. *Antón* gezet.

In het Koninkryk *Leon* trokken de boeren, den 22 Juny naar verscheiden steden, burgten en dorpen, op; hebbende de hoofden van vele aanzienlyke burgers doot vallen en men kondigde aan, dat de gouverneur van *Cologne*, de *Corregidor* van *Leon* en de graaf van *Castro Fuerte*, Kolonel der militie van *Vallo*, in handen van den generaal *Cuesta* geteld wurde, een deel hantgelden te worden overgeleverd.

Van alle kanten bezaaid de mannen, die door hunne waardigheden, hun rang, hunne deugden of fortuin de algemeene agting bezaten, met hun hoofd den dapperen weerstand tegen de onderdrukking en hunne verknogtheid aan het Vaderland; terwijl commissiëes van opstand zig meester maakten van de kasfen, zig organiseerden en het wreedsfe anarchisme over de zeggende liegen uittoefenden.

De ministers, de leden der junta van Madrid en der commissie van het gouvernement stelden alle middelen van bevrediging te werk, doch hunne pogingen waren te vergeefs, en zy konden niet tot de gehoorzaamheid wederbrengen onkundige en dweepzieke menschen, welke door bygeloof en list verdwaald waren, en die zich doldriftig overgaven aan de zugt tot gezagvoeren en de aanloklykheden der plundering.

De verhitting was het onvermydlyk gevolg van den raas van onzekerheid, het lyden en het ongeluk, waarin eerst het Gouvernement de Spaansche Natie gestort had. Zy was voorbereid, opgewekt door de kunstgrepen en de omkoping van *England*, en door de wanorde in de publyke denkbeelden, die zelve ontstaan waren uit de uiteenloping der staatkundige gewoelens en der partyen, die erby de hoogste magt waren gevormd. Men moest toevlugt nemen tot de wapenen om de buitenforpigheden te beteugelen en de booszen te verschrikken.

De marfchalk *Besfieres* deet het eerste verſcheiden deelen
elementen op *Logronne*, *Sarragoſſe*, *Segovia*, *Valladolid*,
en *San Andero* trekken; hebbende deze Kolommen, ſchoon
allen niet talryk, overal het beſte gevolg gehad, zonder
eenig aanmerkelyk verlies te lyden.

(Het vervolg op den kant van deze Bladz.)

afteschiëren zonder twaang te kwetten, doch aan hunne zyde was het verlies aanmerkelijk.

Den 29 was de generaal *Ducos* te *Sonville* aangekomen, had er de Infurgenten aangevallen en hen een myt ver terug gedreven.

Den 21 had hy het zelfde gedaan, in den weg van *le Pénitente l'Escudo*, die door vier kanonnen en 300 mannen verdedigd werd. Den 22 was hy vier mylen van *San Andro*. Den 23 trokken de generaals *Melle* en *Ducos* in *San Andro*; de een aan de zyde van de *Torre de la Vega*; de ander langs den weg van *l'Escudo*, en zo dra zy binnen waren, keerden de Boeren van alle kanten naar hunne huizen en de inwoners kwamen in de stad terug.

De stad *San Andro* zig onderworpen hebbende, deed plegtig den eed van trouw aan Zyne Katholyke Majesteit, zo als *Negovia*, *Palencia* en *Palladolid* hadden gedaan.

Dus hadden de troupen, onder den maarfchalk *Besieres*, in weinig dagen, genomen dertig kanonnen, vyftig duizend fnaaphanen, en hadden *Palencia*, *Palladolid* enz., ontwaarend; het welk de rust in *Navarre*, in *Guipuseon*, *Alava* en *Biscaye*, verzeekerde.

(Het Verloop op de Tweede Bladz.)

volkomen geslagen, verspreidden zig naar alle kanten op het slagveld, hun kance, 4000 geweren en omrent duizend doden achter latende.

De bisschop van *Valladolid*, met de voornaamste Priesters der stad, kwam den generaal *Lafalle* te genoot, vergifnis voor de stad en deszelfs bewoners verzokkende. De Fransche divisie trok binnende *Valladolid* te midden eener menigte, die eene frange kinstyding vertoond had en die met bewondering zag de goedertierenheid en edelmoedigheid der Franschen. De Stad en Provincie werden ontwapend, terwijl tien leden uit den Raad van *Valencia*, *Sagovien* *Valladolid* gedeputeerd werden om naar zyne Katholyke Majesteit te *Bayonne* te gaan, ten einde zyne genade af te smaken en de hulde der nieuw van hünne Medeburgers over te brengen.

De Bisschop van *San Andoro*, zyne onderhoorigen aangezet hebbende tot den opstand en zyne zeive aan alle buitensporigheden overgegeven hebbende, wendde zig de generaal *Maria* naar het gebirge van *San Andoro*, waaruit de generaal *Ducos* het gebirge begaf. Den 21, 's morgens ten 3 uur, viel hy voor *Lankarato* de Insurgenten aan, verdroef hen uit alle posities en nam hun twee kononnen in ponders af, die zy slechts den tyd hadden gehad om tweemaal met schroot.

De generaal *Lafalle* trok van *Burgos* op *Torquemada*, alwaar zig 6000 Insurgënten bevonden, welke hy den 7 deen aanvallen door 500 jagers te paard, en zy werden uit een gedreven, later de 1200 dooden op het slagveld, terwyl het Dorpje *Torquemada* werd verbrand.

De generaal *Lafalle* trok den 8 op *Palencia* en naderende kwam eene deputatie, met den Bishop aan het hoofd, de onderwerping der stad brengen, welke ook terstond tot haar plicht wederkeerde.

Den 9 en 10 had de generaal *Lafalle* befted om de stad en provincie van *Palencia* te ontwapenen.

Den 12 trok hy na r *Duenas*, alwaar hy zig vereenigde met den generaal *Méle*, en van waar hy zyn marsch op *Salamanca* voortzette. In deze stad was de oproer van ontrold en de generaal *Cuesta*, kapitein-generaal, had zig aan het hoofd steld der misnogden en had post gevat te *Cabeza*, met 7000 Insurgenten en 6 stukken kanon.

Na de postre der Insurgenten erkend te hebben deed de generaal *Lafalle* met geveld gewe er op in gaan door den generaal *Savathier*, terwyl de generaal *Méle* schikkingen maakte om hem de route op *Valledolid* aftefnyden. Het vuur duurde slechts een half uur en de Insurgenten werden

De Stad *Logronne* was in opstand geraakt en had een eenenhouwer, voor een der slechte karels van het Canton bekend, tot Chef verkozen. De generaal *Verdier* kreeg order, om met twee bataillons te marcheren, omcingeeld met infanterie, naar de stad en joeg, den 6 Juny, de Insurgenten op de vlugt, en vernietigde aldaar zes slechte kanonnen afnemende, deet de oproerigste Insurgenten en belde weder aan het hoofd van het Stads Bestuur te verschijnen, en voornaamste Burgers, welken in de gevangenis waren opgesloten, vervolgden weder te *Vittoria* terug kerende.

De generaal *Perez* was op *Segovia* getrokken, a waar ook de Insurgenten in opstand gekomen zynende, en den 7 Juny op den aftand van de Insurgenten in vierde plaats gekomen zynende, zond hy een Palemantair naar de Magistraat, ten einde de Insurgenten tot hun pligte te brengen, en de Insurgenten, dieze, 5000 man sterk, met 30 kanonnen, en 12000 man te zy uit het park van *Segovia* hadden genomen, lieten den 10 Juny de Insurgenten niet naderen, maar schoten uit het kanaal op de Insurgenten; het geen den generaal deed besluiten terstond den aanval te doen, en de plaats werd met geweld genomen, zyn de Insurgenten in het gevecht gesneuveld, een groot aantal werd krygsgevangen en men nam al hun kanon af.

De stad van Insurgenten gezuiverd en als zig zeive overgegeven zynde, heeft zig onderworpen.

st
be
or
de
hu
ft
de
ge
h
ec
an
d
d
p
h
v
d
d
g

Gedurende de eerste operaties van den marfchalk Bessieres waren er ook troepen uitgedroefd aan het Zuidlyke uiteinde van Navarra en Aragón.

De generaal Lufburg des Nouettes vertrok van Pampeluna, aan het hoofd van 3000 mannen, meermalen van eenigzins uit de Poolische Piekets en het eerste regiment van der Weichsel; hy trok naar Tudela, alwaar eenne smienting van drie à vier duizend mannen was van Saragossa gekomen; hy viel hem aan en verloorde hem den 9 Juny; zij meester makende van 6 kanonnen en de hoofden der Infurgenzies behoudende de stad.

Hy deed de brug over de Ebre, die afgebrand was, herstellen en marcheerde, aan het hoofd der Poolische Piekets, op Mall'n, alwaar de Infurgenzien, door nieuwen en derfstand uit Saragossa, weder post hadden gevat. — Hy kwam er den 13 aan en begon tot den aanval, en een enkele charge der Polen was genoeg, om hen over hoop te werpen en op de vlugte drijven; vyf kanonnen, die zy by zig hadden, achter liede.

Even zo ging het den 14 te Alagon, alwaar de Infurgenzien, 3 à 4000 man sterk, op de vlugt gelagen werden en hun wapen verloor; ook boden zy geen meerder weerdstand, op den 16, in de olyfboom velden en de voorsteden van Saragossa.

De gevechten van Epila en Monte Torrero op den 23 en den 27 hadden gelyke uitwerkingen.

In alle deze verschillende expedities hebben de Infurgenzien twee of drie duizend man doden en veel gekwetsten gehad. Men heeft hun een groot aantal gewapens en kanonnen en alle hunne knoanen, darts, zwaarden, omringd met stukken; terwyl ons verlies slechts twintig of dertig doden en zestig of tachtig gekwetsten belooft.

De generaal Verdier voegde zig voor Saragossa by den generaal Lefevre, en begon de plaats in te nemen.

Den 2 July eenige haufiers hebbende doen spelen, deed hy het klooster van San Joseph weg nemen, dat een gedeelte van den omringd der stad besette.

Van den 2 tot den 13 July werden alle schikkingen gemaakt om de Infurgenzien steeds meer en meer in te sluiten, en de bevestigingen te verzamelen om een vlootbrug over de Ebre te slaan.

Den 11 werd de overtocht van de Rivier met geweld gedaan en eenige treupen poesterden zig aan den linken oever, om het naken van de brug te bevoorren, die den 12 op den middag gereed was. In die tyd waren er verscheiden korps in de vlakten verzameld, om de gemeenschap te beletten, doch zy werden te Alagonia, Calatayud en te Tauste, op den weg van Tudela, geslagen; verhoede in de afzonderlyke gevechten veel menschen en krysbehoefden.

De troupen, die den linken oever van de rivier voor Saragossa bezetten, hadden ook verscheide aanvallen van de Infurgenzien te lijden, maar de Infurgenzien werden steeds in alle die gevechten terug gedruwen met de bajonet in den rug, verhoede in allen, maar vooral te Jonsilla, veel volk en veel kanonnen af te nemen.

De blokkade van de plaats, in welke zig verscheiden korps Infurgenzien hadden geworpen, die te vergeefsch getracht hadden het veld te houden, was nu volkomen daar gesteld.

De generaal Duhesme commandeerde in Catalonien en zyn hoofkwartier was te Barcelona, en in eenige gedeelten van zyn commandement waren, met eenige samenvattingen begonnen.

De eerste beginselen van oproer waren in de steden Manresa en Tarragona uitgebroken. Op de aankomsten die hun gedaan waren, beloofden zy zig te onderwerpen. Doch deze belofte niet ten uitvoer brengende, zette de generaal Swartz, Manresa, en de generaal Chabran, Tarragona.

De generaal Swartz kreeg bevel om zig langs den oever van de Ebre te begeven en Montserrat te doorzoeken, want men onderrigt was, dat zig verzamelingen bevonden. Den 6 Juny ontmoette hy de Infurgenzien te Brack, overwelpte de hen en doode vele derzelven. Hy had dergelyke voordelen te Esparguera, te Martorell en te Molins del Rey.

Andere samenvattingen van opgestane Boeren hadden zig met kanon op de rivier Llobregat verhoede. Zy hadden zig meester gemaakt van het geslacht, het welk zy op de kusten vonden. De generaal Duhesme deed hen aantasten, zy werden overal, van den 8 tot den 11, vervolgd en hun geslacht hen ontnomen. Deze expedities eindigde zonder eenig verlies aan onzen kant en met veel verlies voor de Infurgenzien.

Nieuwe verzamelingen van de bergen gekomen, hadden den weg van Montgat en van Moncada afgesneden en het kleine kasteel van Montgat bezet, waar zy zig in verschanst hadden. Zy werden den 17 aangeast en byna even schielijk verstoord. Het kasteel van Montgat werd stormenderhand ingenomen; de Infurgenzien verloren veel volk, hunne vaandels en twintig stukken kanon, van verscheidene kaliber.

De generaal Leechi de vlugtenden nazetende, kwam in de stad Martorell aan, welke in staat van verdediging gesteld en gebarriereerd was; hy tastte de stad met dezelfde snelheid aan, bemagtigde dezelve en nam tien stukken geschut van de batterijen.

De generaal Duhesme riedte dezelfde kolom naar de engten van St. Paulus; den 19 viel hy dezelve aan, en, zonder dat de troupen byna toe behoeften ophoudend, overrompelde hen en ontnam hen 10 stukken geschut.

Na deze verschillende gevechten, welke een onmerk hadden om de communicatie te verzekeren, keerde de generaal Duhesme te Barcelona terug. Hy had slechts honderd man gedood of gekwetst gehad; het verlies der Infurgenzien was zeer aanmerkelyk.

Gedurende deze operaties had zig een nieuwe linie Infurgenzien agter de Llobregat gevormd, die door de gesmolten sneeuw en sints eenige dagen in de bergen gevallen rezen zeer gezwollen was. Zy hadden te Molins del Rey een batterij van drie stukken, welke de stenen brug, die op verschillende plaatsen afgebroken was, bestreek; en alle de waadbare plaatsen, tot aan den mond van de rivier, waren bezet; de rechte vleugel der Infurgenzien strekte zig tot aan de Zee; twee bespannen veldstukken reden heen en weer agter de linie.

Den 30 Juny des morgens, gingen de troupen op marsch om de Infurgenzien aan te tasten. De generaal Goullon en de brigade-generaal Bessieres, begaven zig naar den mond van de rivier, overwelpte den doortocht en gingen, den rechter oever opwaards, hun weg; nemende in den rug alle de posities der Infurgenzien, welke geen wederstand boden, en een aanne klyk verlies ondervonden; terzelve tyd viel de divisie van den generaal Leechi den brug van Molins del Rey aan, bemagtigde dezelve en nam de drie stukken kanon, die de doortocht beletteden, weg. De overblyfsels van die vereniging, van alle kanten geslagen, trokken terug naar Martorell, het welk hun hereenigings-punt was. De generaal Leechi vervolgde hen met den degen in den rug, verhoede hen en bezette die positie. Men kan hun verlies van menschen niet begroten. Men heeft op het slagveld

40000 geweren ongeraapt en aan de Infurgenzien al het getuig, het geen zy nog hadden, ontnomen.

Van den kant van Figueras hadden zig vereenigingen van Boeren gevormd, om de communicatie van die stad te onderfcheppen. De generaal Kallie le, afker zig van Belagarda, den 5 July, naar toe. Na de Infurgenzien geslagen en verstoord te hebben, verzorgde hy de plaats van levensmiddelen en versterkte het garnizoen.

Gedurende deze gebeurtenissen, welk is verflag wy gedaan hebben, in Biscaya, Navarra, Aragón en Catalonien, voornamelyk, beaf zig, de opstand in het Koninkryk te Valencia uitgebroken zynde, de marfchalk Moncey met zyn legerkorps op marsch.

Den 21 Juny ontmoette hy de Infurgenzien in de schoone posities van Scharst, welke het dorp Pesquera omringen, en met vier stukken geschut, de brug op de rivier van Cabriel, en den ingang van de engte verdedigend. De brug, en de engte werden overmeesterd; de Infurgenzien verloren twee stukken; vyf honderd Zwitsersche en Spaansche Carabins waren in de engte over.

De Infurgenzien met hunne hoofdarmede herenigt, weken naar Las Chorreras, en voor Santa Anna, waar zy zig in eenen aanval gedachte over te slaan op de verhoeden.

Den 24 geredte hen de marfchalk Moncey, in de stad te verhoeden en moeilijke posities om te nemen hebbende. Men de grootste vrede aannam, werden zy van de eenen heuvel tot den anderen verhoed, verloren op alle hunne posities, vlieden in wanorde en verspreiden hunne stukken, en geate van 12, hunne aanvalste en byna hun bagage.

De Franfche vervolgde hen naar Valencia, waar zy een oproeye Junia had zamengesteld. De Infurgenzien ontmoette de Infurgenzien, op anderhalve myl van de stad geate. Zy hadden zig agter het kasteel verhoed en de deelen der brug van den grooten weg, die aan het dorp Quatre is geate, met geschut, welke brug afgebroken was. De artillery vatte aanstonds post. De troupen marcheerden in kolonnen op verscheidene punten aan, en in minder dan een uur waren zyne linnen verbroken, de brug hersteld, het dorp Quatre ingenomen, vyf stukken kanon veroverd en de Infurgenzien geheel verstoord.

Den 25, den 26, met het aanbreken van den 27 July beaf zig de marfchalk Moncey naar Valencia; de ontfre van die stad was met eenen groeten mentale kangel doorfneeden en beaf met tinnen en huizen; de voorsteden bleken zig tot aan de poorten uit. De marfchalk Moncey gelate een aanval. De Franfche overzaasde kwam alle moeilikheden te boven; de voorsteden werden ingenomen en als met tyken bezaaid; twintig stukken geschut werden veroverd; maar de wallen, gedeekt met grachten vol water, waren veilig voor eenen overrompeling. De marfchalk sloeg zyn kamp neder, op de aankomst wagiende van eenige stukken en feschut.

Enkele dagen daarna werd hy onderrigt, dat een divisie Infurgenzien van 5 à 6000 man, het veld wilde houden. Hy trok op dezelve aan en beaf zig naar den rechten oever van den Xucar; de hoogten waren aanstonds aan gevallen ingenomen, de Infurgenzien werden uit een geate, verloren verscheiden stukken geschut en werden zelfs veggende tot aan de hoogten van Almanza teruggedruwen.

Den 3 werden zy in die engte overrompeld: een groot getal vond er den dood. Onze troupen bezette den Almanza, waar de marfchalk Moncey bevel kreeg, zyne positie te St. Clemente te nemen. Hy had de nodige zware artillery verzameld om Valencia aan te tasten, en hy was op het punt om op deze plaats aan te rukken, toen de gebeurtenissen van Andalusien het anders beflukten.

In deze verhoedende bewegingen, waar in de marfchalk Moncey zyn gevechten leverde, heeft hy veel volk van den yand gedood, vyftig stukken artillery en drie vaandels vernomen. Zyn verlies is geweest twee honderd man dood en vyftig honderd gekwetsten.

Gedurende deze ontfcheiden operaties, heeft het volk van Cordua zig aan de groeten kantspelschappen schuldig gemaakt ten eenen Franfche officier en verscheiden soldaten. De brigade-generaal Caulaincourt kreeg bevel, zig op marsch te begeven en het te gaan ter stad. Hy vertrok den 1 July van Tarragona en kwam den 3, ten vier uren des avonds, te Cordua aan. De Infurgenzien schenen de nadering van de stad te willen verdedigen; zy waren drie à vier duizend man sterk en twee kanonnen. De generaal Caulaincourt deed hen totfand aantasten: zy verloren hunne artillery, werden zo op de vlugt gelagen, dat zy niet meer dachten om de stad te verdedigen, en zig van alle kanten naar de bergen begaven, hunne wapens en zoenen haat honderd doden en gekwetsten achter lieren. De stad, welke door alle de inwoners op de nadering van de Franfchen verlaten was, werd aan plundering overgegeven.

De generaal Dupont, op het einde van Mey van Madrid vertrokken, had zig naar Andalusien begeven: in de eerste dagen van Juny was hy over de Sierra-Morana getrokken, en naar de Guadalquivir op marsch gegaan. Te Andufar aankomen, had hy vernomen, dat er een oproeye junta te Siville opgerigt was, de steden van Cordua, Granada, Siville en een gedeelte van die van Jaen opdraide, en dat een talryke fameurtoot moer gekomen zyn in de omstreken van Cordua; hy beaf zig aanstonds in beweging. Den 6 Juny had hy Montoro, Carpio en Bugalencia bezet, zonder Infurgenzien ontmoet te hebben; doch toen werd hy onderrigt, door een herkennings eigenlyk, naar Alcala bestemd, op weinig afstand van Cordua, dat zy op dat punt sterk waren, en dat zy de overtocht van den Guadalquivir zogen te betwisten.

De brug van Alcala is zeer lang en moeilik te naderen; dezelve was door eenen bruggenhoofd verdedigt, door batterijen, gelegen op eenen hoogte, en door de infantry, welke van den eenen oever naar den anderen een zeer levendig musketvuur maakte. De eerste aanval werd den 7 gedaan, met het aanbreken van den 8. Men bemerkte, dat de brug niet afgebroken was, en aanstonds gelate men den aanval op de verhoeden, welke groeten zeer diep waren. Het bruggenhoofd, de brug en het dorp Alcala werden in weinige oogenblikken veroverd. De Infurgenzien vlieden in heen, in de grootste wanorde, hunne stukken en een groot getal doden en gekwetsten agter liende.

Alles wat aan het gevecht van Alcala ontkomen was, week naar Cordua, zonder het kamp te durven behouden, dat de Infurgenzien voor de stad opgeslagen hadden, en waar men maakfel en ook piken en Esagelsche geweren.

Het legerkorps voor Cordua gekomen zynde, liet de generaal den corregidhr by hem vragan, en zond met Prior doen en de genade aan te nemen, dat er aangeloden werd. Deze maatregelen vrugtelos gewaast zynde en de Infurgenzien, die ten getale waren van 15000 man op eenen oproeye (Het vervolg op den kant van deze blad.)

hem op de vlugt te slaan, was het werk van een oogenblik. De Infurgenzien verloren negen honderd man, hunne artillery, benevens hunne krys en mondbeschermer. Wy hadden twee doden en tien gekwetsten. De verhoeding van den generaal Verdier met den generaal Lefevre was dus gescheeld.

De generaal Goullon plaatste den generaal Verdier te Jaen en den generaal Goullon te Cordua.

Met zyne eerste divisie bezette hy Andujar op de Guadaluquivir, waar hy eenen bruggenhoofd maakte. Een ander verhoeding van Jaen naar Baylen.

Het was belangryk om den post van Jaen te behouden, in dat die post, digter by de communicatie linie zynde, an Andujar, deze laatste tot te ophield te kunnen behouden worden van het oogenblik af, dat Jaen door de vyanden bezet was. De brigade-generaal Goullon deed naar Jaen reizen. Hy had in het begin van July verscheiden gevechten met de voorhoede, waarin hy altyd overwinnaar geweest is.

De gefcheeldheid van den generaal Dupont, die eerst eenige overtrekkelend gehand had, meent er geene meer verhoeding te doen, daar hy verhoed was, endat hy in een dag de engten

ERSBURG, den 20 Augustus. Onze hofroyding van
bevat de krygsberigten uit *Finnland* van den 3 tot den
by 6. f. Op den 28 Juny heeft de generaal-majoor
Winich het korps van 3000 man des graaven *Cronstedt*
en, tot den terugtogt genoodzaakt. Dit gevecht dat
toedig was, duurde 3 uren. Ons verlies bestond in
wetken en 300 gedodes, waar onder een officier. De
al *Klinghorn* met 10,000 man opgebroken zyde,
de luitenant-generaal *Rajewski* naar *Alawa* terug.
Abo is door den vyand niets naders ondernomen.

D E N E M A R K E N .
ODENSEE. den 26 Augustus. Men verneemt van *Kierteminde*, dat de groote Engelfche transportvloot, van welke men reeds gewag gemaakt heeft, met eenen zuiden wind het anker geligt had en naar den kant van het noorden was gezeild. Zodert heeft men tyding uit *de Bets*, dat die vloot den koers naar het *Kattegat* nam.

NSEB, den 26 Augustus. Men vercoemt van Kierte- dat de groote Engelsche transportvloot, van welke eds gewag gemaakt heeft, met eenen zuiden wind er geligt had en naar den kant van het noorden was. Zedert heeft men tyding uit de Belt, dat die vloot ers naar het Kustgezat nam.

EXTRACT van eenen brief uit het dorp Roedenes, op de grenzen van Noorwegen, van den 25 July.
De beide legers staan op de grenzen in elkanders tegenwoordigheid, en derzelyer patrouilles ontmoeten zig dikwerf. Het Zweedsche leger is wel gekleed, maar heeft minder en slechter levensmiddelen dan de Noorwegers: want, schoon het gebrek hier heerscht, en men verpijst is, brood van mos en schorsmeel te bakken, is het gebrek in Zweden veel

KOPENHAGE, den 30 Augustus. Voorleden Zaterdag had onze Koning het ongeluk by het waadeiriden, eenen val met het paard te doen. Gelukkig heeft Z. M. zig in het aangezicht en aan den arm ligteelyk gekwetst, en is met hetzelfde paard in de stad terug gekomen.

Eergister heeft het hof den rouw over wylen den Koning afgeleed.

(Het Vervolg op den kant van deeze Bladz.)

TE HUUR; om met Primo Noveoiber aanstaande te
der beste straten vanden Haag, voorzien van zes spatieusen en
n Officiën. — Nader informatie te bekomen ten Comptoire van
Wyk T, Ne. 185.

* * By toeval TE HUUR, een kapitaal en zeer proper be
TALLING en KOETSHUIS, staande op een der beste Grag
beide staande op zeer plaaijerige standan, alle in den Haag, en z
Verrekken, alie Behangen, en het anderen met zaven zo bove
Schuttenhalm, in de Boekhorstlaan, Wyk T. No. 320, in 's H

JOANNES VRYDAG, Koninglyk Notaris in den Haag, is
 wisten, op HEDEN den 12 September 1808, des namiddags ten
 desdag den 13 daaraan volgende, des avonds ten negen ureen,
 Een hegt, sterk wel doortimmerd HUIS en ERVE, voorzi
 beneden-Kamers, en alles wat tot eene zeer goede Woning werd
 voor een aanzienlyk Winkel- Huis, en het Verkuuren van Apparate
 en, naby het Plein alhier. Wok K. No. 106.

JACOBUS JOHANNES VERWOERT, Koninglyk Notaris te Amsterdam, den 17den September 1808, des nademiddags ten 5 uuren, in den Nieuwen Markt openbaar te Veilen, en op Donderdag den 15 dito, des avonds ten 9 uuren, by Maarssemaert HUIS, ERVE en THUINTEJDE, staande en gelegen aan de Oude Waagsteeg No. 66, hebbende een vrye Uitgang in de Poort daar agter; in het welken nu eenige stukken van de Opdragt tot Nove mber 1808 aanvaardt, en tot uurt, en zynde nadere informatie te bekomen ten Compagnie der Stille Verkeerde in 's Graafschap.

GILLES MYNÉ, in de groote
Koninglyk Notaris en Procureur
namiddags ten vier uren, in den Nieuwen Doelen p
jarige Renten, Nationale Schuldbriefven en Schuldbekehtenis
voor de Verkoopinge te bekomen, en de Conditien met de E
Verkoopdag, des voormiddags van tien tot twaalf uren, te zien
woonende in de Bierstraat. Lett. O. No. 188, in den Haag.

LA 'S HAGE, by PIETER FREDERIK

Daar het den Almachtigen behaagt heeft, om te geliefd
Vader, JOHANNES THEODORIS CUYPER, na een ziekte
van 7 dagen, in den ouderdom van 83 jaren op 11 vrede
uit onze armen weg te rukken; Zo is het dat wy langs de
gebruikelijke weg aan alle Vrienden en deelnemers den aan-
geven, met verzoek van Condoleantie-Brieven verzoed
te blijven.

* * Het behaagde den Heere, beden avond, om negen uren myn lieve en dierbare Man, LEENDERT BURGERS, GYF af, na een ziekte van 12 dagen, aan begrafenis.

den 6 September 1898. ELIZABETH HIOOLEN,
Wed. L. Burgersdyk, Dz.

Manfuis,
den 10 September 1803.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

* * TE HUUR; om met Primo November aanttaande te aanvaarden; een zeer Logeabel HUIS en TUIN, staande in een der beste straten van den Haag, voorzien van zes spatieuse en eenige kleinere Vertrekken, mitsgaders verdere Comeditien en Officien. — Nader informatie te bekomen ten Comptoire van den Koninglyke Notaris LE MAÎTRE, in de Boekhorststraat, Wyk T, No. 185.

•• **UIT DE HAND TE KOOP** tegen November aanstaande, of wel eerder, een **HUIS** en **ERVE**, met een daar agter gelegen zeer wel aangelegde **TUIN**, voorzien van allerlei soorten van baste Vrugtdragende Boomen, staande en gelegen op de Princegragt, V, No. 13, bestaande in agt zo Boven- als Beneden- Vertrekken, goede Zolder, Keuken, Kelder, en het een verder toeten faizoenlyk Woning word vereischt; hebbende het gemelde Huis van ager een zeer aangenaam uitzigt over de Landerynen Tuinen. Te bevragen by den Bewoonster.

Het voorschreven Huis, welk voormaals in de Ordinaris Verponding is aangeflaggen geweest tot f 41—13—, is Verhuurt tot Mey 1810, voor de somme van f 410— 's jaars, kan gezien worden Dingsdag en Donderdag, van elf toeen uur, en zyne nadere informatien te bekomen inden Kantoren van voorn. Notaris *Prydag*, wonende in de Kloosterkerkstraat, by wien de bezwyzen van Eigendomsen Veit. Conditiën te lezen sijn.

Men zal op HEDEN den 12 September 1808, ten overstaan van Heeren Schepenen, Commissarissen, in den Nieuwe Doelen alhier, des namiddags ten 5 uuren, publiek Veilen, en op Donderdag den 15 dito, des avonds ten 9 uuren, sijnal Verkoop: No. 1. Een hegt, sterk en welter Nering staande HUIS en ERVE, waar in meer als 40 jaren agter den andere met goed succes een *Kruydeniers-Winkel* is gedaan, staande en gelegen aan de Oostzyde van het Noord- Rinde-alhier; Wyk F, No. 192. En No. 2. Een hegt, sterk HUIS en ERVE, meteen THUIN daar agter, staande en gelegen aan de Noordzyde van het Klooster, agter de Klooster Kerk alhier, Wyk H, No. 21. Beide by geaffigeerde Billetten breder omschreven. Zynde het eerste Perceel dagelyks, en het tweede Maandag en Donderdag, van 10 tot 12 uuren, te zien, en nader onderzating te bekomen, mitsgaders de Conditionen en Voorwaarden van Verkoop te lezen ten Kantoren van den Procureur en Notaris M. FYSSELL junr. in de voore Raamstraat alhier.

ISAAC VAN DE WATERING en **JAN DE BAS**, Koninklijke Notarissen in den Haag, als Curators in de gerepudieerde Boedel van wylen **ADRIANA VAN DER VALK**, Weduwe **HERMANUS JACOBUS LIPPERT**, zyn van meening ten overstaan van Heeren Schepenen Commissarissen van den Haag, in den Nieuwen Doelen aldaar, op Maandag den 26 September 1808, 's middags ten vyfuure te Veilen, en op Donderdag den 29 daar aan volgende, op Maandag den 26 September Verkooren: Een hegt, sterk **HUIS**, **ERVE** en **TUIN**, staande en gelegen aan de Zuide- West binnen Cingel in den Haag, Wyk U, No. 76, zynde hetzelfde Huis voorzien van drie boven en drie beneden Kamers, als mede goede Keuken, Zolders en het geen verder tot eene reguliere Woning word vereifcht, hebbende een groot erf met eenen waterput, welke door eenen goetdierigen Meester van Tuinen is geplant, en eenen waterloop, welke door eenen goetdierigen Meester van Tuinen is geplant, en eenen waterloop, welke door eenen goetdierigen Meester van Tuinen is geplant.

Am 's HAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE.

— 185 —